

מקור המאמר בזהר פרשת נח דף נט ע"ב - ס ע"א
מעלת שומר הברית

אֱלֹהִים תולדות נח, רבי חייא פתח (ישעיהו ט) **וְעַמּוּךָ כָּלָם**
צדיקים לעולם יירשו ארץ נצר מטעי מעשה
ידי להתפאר. זכאין אנון ישראל דמשתדלי
באורייתא, וידעי ארחין דאורייתא, דבגינה יזבון
לעלמא דאתי.

תא חזי, כל ישראל אית לון חולקא לעלמא דאתי.
מאי טעמא בגין דנטרין ברית דעלמא אתקיים
עליה. כמה דאת אמר, (ירמיהו ג) **אם לא בריתי יומם**
ולילה חקות שמים וארץ לא שמתי. ועל דא ישראל
דנטרי ברית וקבילו ליה אית לון חולקא בעלמא
דאתי.

ולא עוד אלא בגין כך אקרון צדיקים. מכאן
אוליפנא כל מאן דנטיר האי ברית דעלמא
אתקיים עליה. אקרי צדיק. מנא לן מיוסף. בגין
דנטר ליה לברית עלמא, זכה דאקרי צדיק. ועל כך
ועמך כלם צדיקים לעולם יירשו ארץ.

אלה תולדות נח. רבי חייא
פתח, (ישעיהו ט) **וְעַמּוּךָ כָּלָם**
צדיקים לעולם יירשו ארץ
נצר מטעי מעשה ידי
להתפאר. אשריהם ישראל
שעוסקים בתורה ויודעים
דרכי התורה שבגללה יזכו
לעולם הבא.

בא ראה, לכל ישראל יש
חלק לעולם הבא, מה
הטעם? משום ששומרים
הברית שהעולם עומד עליה,
כמו שנאמר (ירמיהו ג) **אם לא**
בריתי יומם ולילה חקות
שמים וארץ לא שמתי. ועל
זה, ישראל ששומרים
הברית וקבלו אותה, יש
להם חלק לעולם הבא.

ולא עוד, אלא משום כך
נקראו צדיקים. מכאן למדנו,
כל מי ששומר הברית הזו
שהעולם עומד עליה, נקרא
צדיק. מנין לנו? מיוסף.

משום ששמר את ברית העולם זכה שנקרא צדיק. ועל כך ועמך כלם צדיקים לעולם יירשו ארץ.

רְבִי אֶלְעָזָר פֶּתַח, (תהלים מו) לְכוּ חֲזוּ מַפְעָלוֹת ה' אֲשֶׁר לְכוּ חֲזוּ מַפְעָלוֹת ה' אֲשֶׁר שָׁם שִׁמּוֹת בְּאֶרֶץ. הַפְּסוּק הַזֶּה הָרִי גִתְבָּאָר, וּבְאֶרְוֵהוּ. אֲבָל לְכוּ חֲזוּ, מַה זֶה חֲזוּ? כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (ישעיה כא) חֲזוּת קִשָּׁה הִגֵּד לִי. בְּמַעֲשָׂיו שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עוֹשֶׂה מִתְגַּלֶּה נְבוּאָה עֲלֵיוֹנָה לְבְנֵי אָדָם. אֲשֶׁר שָׁם שִׁמּוֹת - שִׁמּוֹת וּדְאִי, שֶׁהָרִי הַשָּׁם גּוֹרֵם לְכָל.

כְּתוּב וַיִּקְרָא אֶת שְׁמוֹ נַח לְאֹמֶר זֶה וְגו', לָמָּה כָּאן לְאֹמֶר? וְלָמָּה זֶה? אֵלֶּא לְאֹמֶר זֶה הָאִשָּׁה. זֶה זֶה צְדִיק. וְכֵן נַח (לְאֹמֶר, נַח) זֶה צְדִיק. לְאֹמֶר זֶה נִקְבָּה, מִשּׁוֹם שֶׁלֹּא נִפְרָדִים זֶה מִזֶּה. אָמַר רַבִּי יִצְחָק, לְאֹמֶר זֶה אֶרֶץ הַקְּדוֹשָׁה] [וְזֶה אֲמַת]. כְּתוּב כָּאן זֶה יִנְחַמְנוּ, וְכְתוּב שָׁם (ישעיה כה) זֶה ה' קוֹיֵנוּ לוֹ. אֲשֶׁרֵיהֶם הַצְּדִיקִים שֶׁרְשׁוּמִים בְּרִשְׁם שֶׁל חוֹתֶמֶת הַמֶּלֶךְ לְהִיּוֹת בְּשֵׁמוֹ רְשׁוּמִים, וְהוּא שָׁם שִׁמּוֹת בְּאֶרֶץ כְּרֵאוֹי.

כְּתוּב וַיִּקְרָא אֶת שְׁמוֹ נַח, וְכְתוּב וַיִּקְרָא שְׁמוֹ יַעֲקֹב.

רְבִי אֶלְעָזָר פֶּתַח (תהלים מו) לְכוּ חֲזוּ מַפְעָלוֹת ה' אֲשֶׁר שָׁם שִׁמּוֹת בְּאֶרֶץ. הָאִי קָרָא הָא אֶתְמַר וְאוֹקְמוּתָּ. אֲבָל לְכוּ חֲזוּ, מָאִי חֲזוּ. כְּמָא דְאֶתְ אָמַר, חֲזוּת קִשָּׁה הוֹגֵד לִי. בְּעוֹבְדוֹי דְקִדְשָׁא בְּרִיד הוּא עָבִיד, אֶתְגַּלִּי נְבוּאָה עֲלָאָה לְבְנֵי נְשָׂא. אֲשֶׁר שָׁם שִׁמּוֹת, שִׁמּוֹת וּדְאִי, דְהָא שְׁמָא גָרִים לְכָלֵּא. **כְּתִיב וַיִּקְרָא אֶת שְׁמוֹ נַח** לְאֹמֶר זֶה וְגו' אֲמַאי הֲכָא לְאֹמֶר. וְאֲמַאי זֶה. אֵלֶּא לְאֹמֶר דָּא אֶתְתָּא. זֶה דָּא צְדִיק וְכֵן נַח (לְאֹמֶר, נַח) דָּא צְדִיק. לְאֹמֶר דָּא נִיקְבָּא. בְּגִין דְלֹא מִתְפָּרְשָׁן דָּא מִן דָּא. אָמַר רַבִּי יִצְחָק לְאֹמֶר דָּא אֶרְעָא קְדִישָׁא) (וְזֶה אֲמַת) כְּתִיב הֲכָא זֶה יִנְחַמְנוּ, וְכְתִיב הֲתָם (ישעיה כה) זֶה יִי קוֹיֵנוּ לוֹ. וְכָאִין אֲנִין צְדִיקָא דְרִשִׁימִין בְּרִשִׁימוֹ דְגוֹשְׁפִּנְקָא דְמִלְכָּא לְמַהוּי בְּשִׁמְיָה רִשִׁימִין וְאִיהוּ שְׂוִי שְׁמֵהֶן בְּאֶרְעָא כְּדָקָא יְאוּת.

כְּתִיב וַיִּקְרָא אֶת שְׁמוֹ נַח. וְכְתִיב, וַיִּקְרָא שְׁמוֹ יַעֲקֹב. אֲמַאי לָא כְּתִיב אֶת. אֵלֶּא הֲתָם דְרַגָּא אוֹחְרָא. כְּדְכְתִיב, (ישעיה ו) וְאֶרְאָה אֶת יִי. וְאֶרְאָה יִי לָא כְּתִיב אֵלֶּא אֶת יִי. אוֹף הֲכָא בְנַח וַיִּקְרָא אֶת שְׁמוֹ נַח. וַיִּקְרָא שְׁמוֹ יַעֲקֹב דְרַגָּא דִּילִיָּה, קְדִישָׁא בְּרִיד הוּא מִמָּשׁ קָרָא לִיָּה יַעֲקֹב. אֲבָל הֲכָא אֶת לְאֶתְכִלְלָא שְׂכִינְתָּא. (נ"א דְהִיא) דְרַגָּא אַחְרָא לְתַתָּא:

לָמָּה לֹא כְתוּב אֶת? אֵלֶּא שָׁם דְרַגָּה אַחְרַת [ד"א אַחַת] וְכָאן דְרַגָּה אַחְרַת, [נ"א אֶת, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר וְאֶרְאָה אֶת ה'] כְּכְתוּב (שם ו) וְאֶרְאָה אֶת ה'. וְאֶרְאָה ה' לֹא כְתוּב אֵלֶּא אֶת ה', גַּם כִּי בְנַח וַיִּקְרָא אֶת שְׁמוֹ נַח. וַיִּקְרָא שְׁמוֹ יַעֲקֹב - דְרַגָּה שְׁלֹו הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מִמָּשׁ קָרָא לִי לֹא יַעֲקֹב. אֲבָל כָּאן אֶת - לְהַכְלִיל אֶת הַשְּׂכִינָה [נ"א שְׁהִיא דְרַגָּה אַחְרַת לְמַטָּה].